

Emanetin farkında olmak

Tabur 20 rumuzlu okuyucumuz: 1- 30. Sözdeki 1. Maksatta ilk âyet, ‘Emaneti göklere ve dağlara verdik kabul etmedi de insan kabul etti, gerçekten insan çok zalim ve cahildir’ diyor. Burada Üstad bunun bir veçhinin ene olduğunu söylüyor, peki emanetin diğer vecihleri nedir? 2- ‘Bu emaneti insan kabul etti’ diyor. Peki neden biz hatırlamıyoruz? 3-Emaneti aldığımız için, neden cahil ve zalim oluyoruz? Biz kalu belâda bazı sözler verdik ve o zamandan beri Müslüman olduğumuza göre bizim o zamanı hatırlamamız gerekmiyor mu?”

İnsan, faydalandığı herşeyi kendi emânetine almış, kendisi de emânetten ibâret bir varlıktır. Ene, yani benlik duygusu emânetlerin başını teşkil ediyor. Sahip olduğumuz herşeyi, elimiz altında bulundurduğumuz herşeyi Cenâb-ı Hak eneye, yani benliğimize emanet etmiştir. Üstad Saîd Nursî Hazretleri, enenin kendisinin de; göklerin, yerlerin ve dağların yüklenmekten çekindiği ve korktuğu “çok yönlü emânetin” bir yönü olduğunu kayd ediyor.¹

İlgili âyeti hatırlayalım: “Biz emâneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik. Hepsi de onu yüklenmekten kaçındılar ve sorumluluğundan korktular. Onu insan yüklendi.”²

Hazret-i Ömer (ra) bir pınar başında su içti ve ağladı. Neden ağladığı sorulduğunda, kendine geldiği zaman şöyle cevap verdi:

“Hatırladım ki Cenâb-ı Allah; ‘Nihayet o gün, dünyada yararlandığınız nimetlerden elbette ve elbette hesaba çekileceksiniz’³ buyuruyor. Bu doya doya içtiğim suyun hesabını düşündüm. Allah’ın üzerimizde ne büyük nimetleri vardır! Hesabını verebilecek miyiz?”

İşte, eneden başka emânet: Bir bardak su, bir dilim ekmek, bir lokma yiyecek, bir tane hurma, faydalandığımız ve şükretmekle yükümlü olduğumuz her tür malımız,

mülkümüz, canımız, gözümüz, kulağımız, elimiz, ayağımız, hayatımız, varlığımız, benliğimiz, enemiz, nefsimiz, aklımız, irâdemiz, düşünce gücümüz, hâfızamız, duygularımız, kâbiliyetlerimiz, güç ve kuvvetimiz, iktidarımız, görev ve sorumluluklarımız, Allah'ın dini, Allah'ın kitabı...

Kısacası, elimiz altında bulunan ve olmazsa olmaz derecede bizi ihyâ eden herşey, faydalandığımız herşey ve tüm nimetler birer emânettir veya emânetin birer veçhidir.

Bir dilenci bir gün Peygamber Efendimiz'den (asm) bir şeyler istedi. Peygamber Efendimiz (asm) ona bir hurma verdi. Dilenci:

“Sübhânallah! Koskoca bir Peygamberdir! Bir hurma sadaka veriyor!” dedi, hurmayı fırlatıp attı.

Peygamber Efendimiz (asm) adama:

“Bu hurmada kaç zere ağırlığı var biliyor musun?” buyurdu.

Bir başka dilenci daha geldi. Allah Resûlü (asm) buna da bir hurma verdi. Adam sevincinden uçacak gibi oldu. Dedi ki:

“Sübhânallah! Allah'ın Peygamberi bana bir hurma verdi! Yemin ederim ki, sağ kaldıkça bu hurmayı saklayacağım ve bundan bereket umacağım!”

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) ona iyi bir şey verilmesini emretti. Adam çok geçmeden beklenmedik biçimde zengin oldu.⁴

Görülüyor ki, bir hurmayı saygısızca atmak ile bir hurmayı emânet saymak ve onu yüklenmek arasındaki fark dünyada bile bereket sûretinde kendisini gösteriyor.

İnsanın zalim ve cahil oluşu, sahip olduğu eşsiz emanetlerin farkında olmayışdır. Kalubelada verdiğimiz sözü hatırlamak gibi bir yükümlülüğümüz yoktur. Bu söz iradî değil, fitrî olarak verilmiş bir sözdür ve bu konuda Kur'ân'a itimad etmemiz yeterlidir.

Dipnotlar:

- 1- Sözler, s. 494;
- 2- Ahzâb Sûresi, 33/72;
- 3- Tekâsür Sûresi, 102/8;
- 4- Hayatü's-Sahâbe, 3/214.